

202/2

203/8

Mnr vann mangler

202/1

202/3

Situasjonskart -

Ole Jacobsens torv- og muldmyr i Ole Haldorsens markateig

Dato: 28-09-2020

Målestokk: 1:1 250

30m

201/3 Mnr vann mangler

OVERUTSKIFTING

Statsarkivet i Bergen
Jordskiftearkiver
Jordskiftedommeren i Voss
Voss A10 folio 15b-17a

FORMALITETER

F. 15b

Aar 1910 den 22de november sattes overudskiftningsret paa gaarden Hjelmaas, gaardsnr. 19 i Hammers herred i Ole Haldorsens hus for ifølge forlangende fra 3 af gaardens opsiddere at foretage en overudskiftning til ... af en under 24de november f. aar afsluttet udskiftning over Hjelmaas ind- og utmark.

Retten betjenedes af udskiftningsformand H. Kloster med de opnævnte mænd gaardbruger og stortingsmand Ole Monsen Mjelde af Haus, gaardbruger og stykjunker (?) Johannes Johannesen Gjerstad af do, gaardbruger Johannes Johannesen Ytrearne af do og gaardbruger Lars Gudmundsen Eide af Hosanger. De to udtnevnte møtte som opnævnte varamænd, idet de opnævnte mænd Nils A. Litland af Hosanger og Johannes F. Romslo af Haus havde meldt forfald. 1ste varamand Ole A. Sundland af do havde ogsaa meldt forfald og var 3die varamand Eilert Horvik af Hammer optagen med en anden offentlig udskiftning, hvorfor 4de varamand Lars Eide var tilkaldt. Ingen av rettens personale var beslægtet med nogen i forretningen intressert og hos utskiftningsmændene tidligere aflagt foreskrevet ed.

Tilstede var fra gaarden Hjelmaas for Ole Jakobsens enke, Gjertrud Larsdatter, Nils Jakobsen Mundal, for Martha Andersdatter Erik Hansen Hagsæt, for Ole Haldorsen Jakob Bastesen Fyllingen, for Ole Guttormsen Ole Jonsen Kaalaas. Desuden er Samtlige fremlagde fuldmage fra sine mandanter, hvilke fuldmagter oplæstes og vedlægges protokollen.

Endvidere mødte lederen af underudskiftningen udskift-

F. 16a

ningsformand Berven.

Formanden fremlagde:

1. 3 sammenhæftede rekvisitioner om overudskiftning, henholdsvis fra Ole Haldorsen Hjelmaas, Ole G. Hjelmaas, og Ole J. Hjelmaas, hvilke dokumenter med berømmelse, varselsvedtagelser og mændsopnevne-

paategninger oplæstes og indtages her. #

2. Det ved underudskiftningen benyttede Kart over Hjelmaas indmark.
3. Det ved do do over do udmark.
4. Afskrift av den ved underudskiftningen førte forhandlingsprotokol.
5. Afskrift av de ved underudskiftningen satte boniteringsgrader og udførte beregninger.
6. 3 brevkort indeholdende Nils Litlands, J. F. Romslo og O. A. Sundlands meddelelser om forhold.

Efter afbenyttelse blev karterne at sende den geografiske opmaaling og afskrifterne at tilstille rekvirenterne, det øvrige vedlegges protokollen.

Forretningen var berammet til foretagelse igaar men paa grund af at Ole Sundlands meddelelse om forfald fremkom først da, kunde 4de varamand Lars Eide ikke komme til stede før idag.

Mod forretningens fremme fremkom ingen indsigelse, hvorimod rekvirentenes fuldmægtige bad forretningen fremmet og i denne anledning fremsatte de følgende ankeposter:

Jakob Bastesen Fyllingen paa Ole Haldorsen Hjelmaas vegne ankede over:

I indmarken:

1. Delingsplanen, idet ham syntes ikke at have faet sit brug, brugsnr 3 saa samlet som han ønsker. Han finder ikke at det uden ulempe for naboerne lader sig gjøre at faa brugets indmark samlet i en teig, men han vil kræve, at hævmeteigen (hovedteigen) blir noget utvidet nordover og vestover.
2. Boniteringen, idet han antog brugsnr. 3 har lidt tab paa det skeede jordbytte.
3. Om at grunden til den nye vei over Aasen ikke er beregnet erstattet af hvert brug efter deres skyldforhold og ligesaa, at veioparbeidelsen og vedligehold ikke er paalagt oppsiderne efter nævnte forhold. Veien maa ogsaa blive forlænget til grænsen mod nabogd. Fyllingen.

F. 16b

I utmarken:

4. Delingsplanen, hvorom han forbeholdt sig adgang til senere at udtale sig, ligesom han da skulle angive, hvorledes han ønsker forandring i sin markandels udlæg.

5. Boniteringen, idet han mente bruget ikke har faaet sin andel af udmarken efter de satte skifter.
6. At det bruget tillagte muldstykke i myren ved broen ? er uskikket som muldtag, idet det ofte staar under vand. Han gjør derfor krav paa at bruget tillægges et for øiemedet mer skikket myr-stykke.
7. Gjørdebyrden, idet han finder det unødvendigt at bestemme gjørde-pligt i grændsen omkring fællesstykket Naustbakken og efter braatet paa vestsiden af Erfsaasen.
8. At ikke beitet i Kalvtræet tillates benyttet i fellesskab som før, indtil fristen for gjerdenes opførelse i udmarken er udløben.
9. At der er taget for lidet hensyn til skoggrunden under boniteringen paa de steder, hvor det er sandsynlig, at der er skikket for skog-vekst.
10. Over bestemmelsen angaaende vei nr. 3, idet han ønsker denne vei lagt paa et heldigere og hensigtsmessigere sted og forlænges mod syd til sjøen, hvor det bedst kan høve.

Ole Jonsen Kaalaas fremlagde en skr. af 19de d.m. fra Ole Guttormsen, hvori denne anfører sine ankemaal over underudskiftningen. Skrivelsen oplæstes og indtages her #. Ole Kaalaas forbeholdt seg adgang til under ankernes behandling at fremkomme med de oplysninger han maatte anse nødvendige for ankernes rette forstaaelse og behandling.

Dernest fremlagde Nils J. Mundal en skr. af d.d., hvori han paa Ole Jakobsens enkes vegne anfører de anker, som hun har over underudskiftningens afgjørelser. Skrivelsen oplæstes og indtages her. #

Nils Mundal oplyste dernest at Ole Jakobsen var afgaaen ved døden siden underudskiftningens slutning og at enken Gjertrud Larsdatter hensidder i uskiftet bo og er raadig over boets gaard, brugsnr. 1.

I anledning de fremførte anker forbeholdt han sig samme adgang som Ole Kaalaas til under deres behandling at

F. 17a

fremkomme med de forklaringer og oplysninger han fandt paakrævede. Derefter uttalte rekvirenternesfuldmægtige, at de havde ikke flere ankeposter.

Erik Hansen Hagsæt havde for tiden intet at bemærke, men forbeholdt sig adgang til under forretningens gang at fremkomme med de oplysninger han fandt nødvendige for retten at vide under ankernes

behandling, forsaavidt disse maatte berøre hans mandants interesser, ligesom han forøvrigt forbeholdt sig alt lovligt.

Udskiftningsformand Berven erklærede paa tilspørgsel, at han intet havde at bemærke mod de fremførte ankemaal, da disse saavidt han har opfattet, samtlige er af skjønsmæssig art, og vil formentlig oplysninger angaaende kjæremaalene findes anført i afskrifterne af underudskiftnings forhandlinger og beregninger - Forsaavidt retten har fundet dette paakrævet.

Da størsteparten af de fremkomne anker vedkommer arbeider som maa foretages eller bedømmes ude i marken og denne nu ligger frossen og snedækket, vil ikke disse arbeider kunne foretages nu. Af hensyn hertil besluttedes nærværende forretnings fortsættelse udsat til næste foraar til en tid, som formanden senere maatte beramme. Opsiddernes fuldmægtige erklærede, at varsel til næste møde kunde skee til alle vedkommende ved skrivelse fra formanden til Ole Haldorsen nogle dage iforveien. Ole Haldorsen vilde da give de øvrige fornøden underretning.

Møtet hævet.

Hallvor ...

O. Mjelde J. Gjerstad

Johs. J. Ytre Arne

Lars G. Eide

Statsarkivet i Bergen

Sorenskriveren i Nordhordland

Pantebok (udskiftningsprotokoll) II.B.c.8 1912-1914 folio 20b-26A

<https://media.digitalarkivet.no/view/12186/146?indexing=>

Ekstratinget 18de mars 1912

F. 20b

Afskrift af Voss udskiftningsdistrikts forhandlingsprotokol forsaavidt angaar en afholdt overudskiftning over gaarden Hjelmaas ind- og udmark i Hammer herred.

Aar 1911 den 29de mars fortsættes den igaar udsatte overudskiftning over gaarden Hjelmaas'S ind- og udmark i Hammer herred. Retten betjenedes fremdeles af udskiftningsformand H. Kloster med mændene Nils A. Litland, Johannes J. Gjerstad, Johannes F. Romslo og Ole A. Sundland. Tilstede var for Ole Jakobsens enke Nils J. Mundal, for Ole Haldorsen Jakob Fyllingen, for Ole Gutormsen Ole J. Kaalaas og for Martha Andersdatter Erik Hagesæter.

GRENSER

Retten besluttede at det tidligere omhandlede jordtillæg, som Ole Haldorsens brug tilkom af Ole Gutormsens do skal tages langs 6te skiftelinie saaledes, at denne blir uforandret i dennes øvre (vestre) ende og flyttes sydover ved Fyllingsvaagen ca. 4 meter.
Den 6te linie, der altsaa deles mellem Ole Haldorsen brugs biteig paa nordre

side og Ole Gutormsens brug paa søndre side, leder derefter afmærket saaledes: Fra 4de linies endepunkt i retning O $\frac{1}{2}$ N 31,5 m til mærkesten, s. r. 43 m til do, sam. retn. 17,7 m til do paa Aastobraatet og s.r. 34 m til x i en stor sten ved Fjorden (Fyllingsvaagen).

Underutskiftningens 1ste, 2den, 3die, 4de, 5te og 7de skiftelinie er uforandret som i underutskiftningen beskrevet og deles mellem de samme brugs eiendomme, som da anført.

Ludmarken

er skiftelinierne afmærket saaledes:

8de skiftelinie mellem Ole Jakobsens enkes hjemmeteig paa søndre og østre side og Martha Andersdatters mærketeig paa de modsatte sider, er uforandret den samme som ved underutskiftningen beskrevet.

9de skiftelinie mellem Ole Jakobsens enkes hjemmeteig paa nordre side og Ole Haldorsens hjemmeteig paa søndre side, gaar fra bøgjerdet i Utføre (Utgjere overstrøket), hvor mærkesten nedsattes, ca. 47 m syd fra bølleddet i retning V.S.V. 21 m til mærkesten, s.r. 48 m til x i berg søndenfor Skrubraate, s.r. 58 m. til mærkesten, ca. 6 meter op fra bygdeveien og videre i samme retning til denne.

F. 21a

10de skiftelinie mellem Ole Jakobsens enkes hjemmeteig paa østre og nordre side, og Ole Gutormsens mærketeig paa de modsatte sider gaar fra 9de linies endepunkt paa østre side af bygdeveien i N.N.V. retning ca. 160 meter langs østre side af bygdeveien, hvor den bøier og gaar i V til S over veiene til x i berg i vestre veikant, s.r. 5,5 m til mærkesten, s.r. 4,5 m. til x i bergnov og videre s.r. til Hjelmaasvandet.

11te skiftelinie, mellem Ole Haldorsens hjemmeteig paa østre side og Ole Gutormsens marketeig paa vestre side, gaar fra 9de linies endepunkt ved bygdeveien i S.S.O langs østre side af nævnte vei til nordvestre hjørne af P.A. Gjertsens hage i en længde af ca. 120 m.

 12te skiftelinie, mellem Ole Haldorsens Hellesaasteig paa vestre og nordre side og Ole Gutormsens marketeig på østre og søndre side gaar fra Hjelmaasvandet i neset vestenfor Isveien, hvor x i berg indhuggedes paa sammes vestre side, ca. 10 m syd fra nesets nordre ende i S. t. O. 86 m til x i bergnov, s.r. 80 m. til mærkesten ved "Sætraveien" paa vestre side af Ærkjærre, s.r. 100 m til mærkesten ogsaa paa vestre side af Ærkjærre, s.r. 49,5 til x i berg paa sydvestre side af Ærkjærre tæt ved Ærkjærmyren, s.r. 84 m til x i berg sydøst for Ærkjærmyren og 36 m til mærkesten paa nordre side af "Apalveien" nordenfor Høljamyren, her vinkler linjen og gaar i V. t. S. 4 m til mærkesten, s.r. 4,7 m til x i berg, s.r. 36 m til x i bergbraatet paa østre side af Lille-Hellegaasen, s.r. 86,5 m til mærkesten, s.r. 108 m til x i berg, s.r. 48,2 m til mærkesten, s.r. 32,6 m til do, s.r. ca 20 m til x nede i Vaagsberget og der-

fra samme retning ud i Haukaasvandet, hvor linien ender.

13de skifteslinie mellem Ole Gutormsens mærketeig paa nordre side og Ole Jakobsens enkes teig i Hellesneset paa søndre side, gaar fra Haukaasvandet, ca. 72 m nord fra "Stemmen", hvor mærkesten ned-sattes, ca 1 m øst fra vandkanten, i retning O t N 37,5 m til x i berg, s.r. 55,5 m til x i berg nordligst paa Æspaasen, s.r. 118 m til x i berg paa østre side av Æspaasen, s.r. 96 m til x i berg i søndre kant af Høljemyren, s.r. 84 m til x i berg paa Arkhaugene, s.r. 60 m til mærkesten, s.r. 77 m til x i en liden bergvæg syd fra "Sognahølen", s.r. 28 m til x i berg, s.r. 24,7 m til x i bergvæg, ca 5 m fra sjøen og videre samme retning til denne. De ved underudskiftningen til fælles eie udlagte styk-

F. 21b

ker af udmarken, nemlig ved Hjelmaasvaagen og ved Hellesvaagen, er tilligemed de ved nævnte forretning paahæftede brugsrettigheder uberørt af overudskiftningen.

"Lygøina" i Fyllingsvaagen er tillagt Ole Haldorsens brug.
 "Kraakøine" er tillagt Ole Jakobsens enkes brug.
 "Maasholmen" i Hjelmaasvandet er tillagt Ole Haldorsens brug.
 "Lyngholmen" i samme vand er tillagt Marta Andersdatters brug.
 De øvrige ved det udskiftede fællesskab liggende skjer skal tilhøre eieren av det land, hvortil de er nærmest beliggende.

Torv- og muldmyrer

TORV

Paa grund af den forandrede delingsplan i udmarken blev det nødvendigt at foretage undersøgelser af torv- og muldmyr i samme og disses fordeling mellem brugene. Resultatet heraf ledede til følgende bestemmelser:

Ethvert brug eier de torv- og muldmyrer, der findes inden grænserne for dets mærkeslinie med følgende undtagelser: Ole Haldorsens ved underudskiftningen udlagte myrstykker i Martha Andersdatters teig beholder han til brug paa samme maade som ved underudskiftningen bestemt. Den Martha Andersdatter tildelte lille torvmyr paa vestre side af Hjelmaasvandet, nu i Ole Haldorsens marketeig, fig.nr. 164 paa kartet, beholder hun som ved underudskiftningen bestemt. Med de forannævnte myrstykker følger de samme rettigheder som ved underudskiftningen bestemt. Ole Jakobsens enke er tillagt den mitre del av Lille-Hellesaasmyren i Ole Gutormsens marketeig. Dette myrstykke er begrænset paa nordre side af 12te skifteslinie, paa østre og vestre side af det til myren stødende land, og mor syd af en linje ?, som begynder i nedsat sten ved vestre landkant og gaar derfra i O. t. N. 21 m til skiftesten i myren, derfra s.r. 33,4 m til skiftesten paa østre land. Denne linie ligger 12 meter nord fra og ligeløbende med den ved underudskiftningen afmærkede linie for Ole Haldorsens den gang tillagte myrteig.

Ole Jakobsens enke tillagdes den østre del af myrpartiet østenfor Sovtrælane og paa søndre side af grænsen mod gaarden Fyl-

lingen i Ole Haldorsens marketeig i Store-Hellesaasen. Myrstykket er begrænset af en linie, der begynder i x i berg ved sydvestre hjørne af en bergryg i myren og gaar derfra S. t. O. til mærkestenen i myren, s.r. 59 m til x i

F. 22a

berg, ca 7 m vestenfor Ole Jakobsens enkes torvhuses nordvestre hjørne hvor linien bøier og gaar i N.O. 72,5 m til mærkestenen, s.r. 29,3 til mærkestenene, hvor linien atter bøier og gaar i retning N.V. 41,5 m til mærkestenen, s.r. 53 m til mærkestenen, ca. 1 m syd fra gjerdet og videre i sam. retning til dette. Forøvrigt dannes grænsen af nærm. - te bergryg og skiftet mod gaarden Fyllingen. I de udlagte myrstykker tillades vedkommende myreiere at borttage den torv, muld og rot, som de maatte finde, dog skal de levne igjen et mindst 35 centimeter tykt muldlag over myrbunden. Det paa myrstykkerne voksende græs tilhører det brug, inden hvis grænser de ligger. Naar myreieren har borttaget hvad de ifølge foranstaaende er berettiget til, tilfalder grunden eieren af vedkommende marketeig.

Myreierne har ret til fornøden tørre- og voldeplads for torv paa det til stykkerne stødende land, ligesom Ole Jakobsens enke tillades at have staaende sit torvhus i Ole Haldorsens marketeig og ret til at opføre sit torvhus ved Lille-Hellesaasmyren paa land midt for sin myrteig.

Martha Andersdatter har ligeledes ret til at opføre sig torvhus ved den hende tildelte myr i Ole Haldorsens mark.

Veie

VEIER

Paa grund af planteforandringer i udmarken blev det nødvendigt at affatte nye bestemmelser for udlægget af veie i udmarken. Samtidig med at disse bestemmelser anføres, indtages ogsaa beskrivelsen af de veie som er uforandrede efter underutskiftningens bestemmelser.

I henhold hertil blir følgende veie udlagte til fremtidigt brug:

1. Gaardsveien fra bygdeveien opover forbi Hjelmaases tun og videre nordover til 6te skifteslinie. Veien skal herefter følge langs østre side af 3die skifteslinie paa strækningen fra det sted i tunet, hvor den skjæres af nævnte linie og nordover til Lindakerstykket, hvorfra den skal følge den gamle veilinie nordover til den atter skjæres af 3die skifteslinie, hvorfra den saa endelig skal følge østre side af 3die og 4de skifteslinie til udgangspunktet af 6te linie.

2. Den gamle kjørevei fra Ole Haldorsens brug fra vei nr. 1 sønden for Ole Jakobsens enkes tun og sydøstover til 1ste skifteslinie.

F. 22b

3. Den gamle vei fra Aasgaren sydover til vei nr 1 ved 6te skifteslinies udgangspunkt.

<ul style="list-style-type: none"> — Måte Grenser — Registrerte Grenser Udefinert Terengmålt Konstruert Bolig Bustad m/leilighet 	<ul style="list-style-type: none"> Våningshus Storre bustader Hytte/feriehus Garasje/uthus Industri/lager Andre bygg 	 <p>Alver kommune Kart og Oppmåling</p> <p>Ortofoto 1966.</p>	<p>N</p> <p>Målestokk 1:500</p>
<p>dato: 2020.10.01</p> <p>Sign: sso</p>		<p>Del av g.nr. 202, b.nr. 3.</p>	